

Procedure versnellen richting het examen

1. Uitgangspunten van het beleid

Op het Gymnasium Apeldoorn vinden we talentontwikkeling belangrijk en vanuit dat oogpunt kan iedere leerling maatwerk aanvragen. Een van de verzoeken tot maatwerk betreft het versneld examen doen in één of meerdere vakken. Of het concrete verzoek vervolgens gehonoreerd wordt is een beslissing van de jaarlaagcoördinator, na advies te hebben ingewonnen bij betrokken vakdocenten.

Het gaat bij het versneld examen doen niet uitsluitend om het eerder afronden van onderdelen van het curriculum, maar het gaat er bij deze vorm van maatwerk om een ontwikkelingsdoel te dienen. Dat betekent dat versneld examen doen in een vak zuiver om de reden dat het vak de leerling goed af gaat, onvoldoende is om deze vorm van maatwerk in te zetten.

Een aanvraag voor maatwerk dient altijd gedragen te worden door meerdere partijen.

Daarom moeten in de aanvraag ouders, mentor, docenten en eventueel de talent- of ondersteuningscoördinator betrokken worden bij de procedure.

Daarbij is maatwerk ook niet vrijblijvend maar een bindende afspraak tussen de leerling en de school. Indien een leerling zich niet aan de afspraken houdt, kan het maatwerk eenzijdig door de school beëindigd worden. Andersom heeft een leerling de mogelijkheid bezwaar te maken tegen de beslissingen rondom het maatwerk, mocht de situatie zich voordoen dat de school zich niet aan de gemaakte afspraken houdt.

2. Wanneer is maatwerk in de vorm van het versnellen van het eindexamen zinvol?

In de volgende situaties lijkt maatwerk gericht op het versnellen van het eindexamen zinvol:

- voor leerlingen die richting het examen behoefte hebben aan meer ruimte voor het aanleren van andere vakken of vaardigheden;
- voor leerlingen die richting het examen behoefte hebben aan meer ruimte voor persoonlijke ontwikkeling gericht op vervolgonderwijs of persoonlijke ontplooiing;
- voor leerlingen voor wie het reguliere lesprogramma om persoonlijke of cognitieve redenen niet werkbaar is.
- leerlingen die de voorexamenklas doubleren en die kansrijk zijn om een deel van het curriculum in de oorspronkelijke jaarlaag af te ronden. In dat geval geldt dat zij ten hoogste één (examen)vak versneld af mogen ronden (naast het versneld afronden van SE-onderdelen zoals het profielwerkstuk).

In alle gevallen geldt uiteraard de voorwaarde dat – de gehele context in ogenschouw nemend - het versneld afronden van het examen in één of meerdere vakken als kansrijk wordt ingeschat door de betrokken professionals.

3. Wat zijn risico's van maatwerk in de vorm van versnellen voor het examen?

Indien een leerling versnelt naar een examen voor een vak toewerkt is er een aantal risicofactoren dat een rol speelt:

- de leerling zal een extra tijdsinvestering moeten doen om de versnelling af te ronden. Dat brengt als risico met zich mee dat er mogelijk minder aandacht besteed wordt aan andere vakken of onderdelen daarvan;
- de leerling is bij het maken van het examen gebonden aan het behaalde cijfer, ook al doet hij/zij pas examen voor de overige vakken in het jaar erna. Het examen blijft ongedeeld; de leerling kan slechts één keer een herexamen inzetten. Bij tegenvallende resultaten voor het vak waarin versneld examen gedaan wordt, kan dit een negatief effect hebben op de slagingskans van een leerling.
- versnellen betekent dat de leerling één of meerdere vakken volgt in twee jaarlagen. Het is zeer waarschijnlijk dat niet alle lessen geroosterd kunnen worden en dat het volgen van het vak waarin versneld examen gedaan wordt ten koste gaat van lestijd van de vakken in de eigen jaarlaag. Het is van belang te overwegen of de leerling deze lestijd kan missen.

Deze risico's moeten vooraf aan het ingaan van het maatwerk bij alle betrokken partijen bekend zijn. Leerling en ouders dienen bewust te kiezen voor deze risico's en het voordeel dat daar tegenover staat. Ook zal er vaste evaluatie plaats moeten vinden om deze risico's te monitoren en in te grijpen waar nodig.

4. Voorwaarden bij toekennen van maatwerk t.b.v. versnellen voor het examen.

Er gelden organisatorische voorwaarden en voorwaarden t.a.v. prestaties en werkhouding van de leerling, die van belang zijn om de haalbaarheid van het maatwerk goed in te kunnen schatten;

- de leerling kan het versnellingsprogramma cognitief aan, aantoonbaar door een 7,0 of hoger te hebben gescoord op de eindlijst voorafgaand aan versnelling;
- de leerling moet in staat zijn de stof (deels) zelfstandig door te werken. Dit vergt zelfsturing en een goede intrinsieke motivatie ;
- er moet ruimte zijn in de clusters van het te versnellen vak;
- er moet voldoende ruimte zijn in de clusters van het vak in klas 5, zodat de leerling eventueel terug kan naar klas 5 mocht het versnellingsstraject onverhoopt niet succesvol verlopen.

5. Procedure voor maatwerk in de vorm van versnellen voor het eindexamen

Het versnellen naar het centraal examen dient vroeg genoeg te starten om het haalbaar te maken. Daarnaast moet er ook voldoende zekerheid zijn dat de leerling in staat zal zijn om

het versnelde examen succesvol af te leggen. Om die reden dient het verzoek tot versnellen uiterlijk een week voor de overgangsvergadering in klas 4 aangevraagd te worden bij de jaarlaagcoördinator (of in geval van doublure klas 5 een halve week voor aanvang van de overgangsvergadering). Het verzoek om versneld examen te doen is voor aanvraag besproken met de mentor en betrokken ouders.

Op de overgangsvergadering kan dan in overleg met alle betrokken docenten vastgesteld worden of het voorgestelde traject haalbaar en zinvol is voor de leerling. Het traject kan dan ten uitvoer gebracht worden in klas 5. Daarmee worden de laatste twee jaar van een vak teruggebracht tot één.

Tijdens de leerlingbesprekingen in november van klas 5 wordt bekeken of de leerling inderdaad het maatwerktraject succesvol doorloopt. Mocht dit niet het geval zijn, dan ontvangt de betreffende leerling een waarschuwing van de talentcoördinator. In januari maken de mentor/jaarlaagcoördinator en de talentcoördinator opnieuw de balans op. Heeft de leerling op dat moment geen ruime voldoende (minimaal 6,3) voor het betreffende vak, dan wordt de versnelling stopgezet en volgt de leerling het reguliere programma in klas 5. Heeft de leerling op dat moment een goed resultaat maar is dit resultaat voor aanvang van het examen ondermaats (iijkpunt ligt bij de cijfercontrole in april, er wordt cijfermatig gekeken met als iijkpunt een 6,3 of hoger) dan kan alsnog besloten worden de leerling terug te trekken voor het examen. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de afdelingsleider in overleg met de betrokken docenten, talent- of ondersteuningscoördinator.

6. Afspraken rondom de deelname aan het examen

De leerling die versneld examen doet krijgt op de dag van het examen verlof om de lessen te mogen verzuimen. Echter, dit geldt niet voor eventuele toetsen die op die dag gepland staan. De toets van een vak uit het programma van de eigen jaarlaag kan alleen verplaatst worden in overleg met de vakdocent als het moment van afname samenvalt met de afname van het examen. De leerling is in een dergelijke situatie zelf verantwoordelijk voor het op tijd informeren van alle betrokkenen en het maken van een afspraak voor een inhaalmoment.

Bijlage 1.

Moment	Wat?	Wie?
Einde periode 3 klas 4	Deadline aanvragen maatwerk mbt versnellen voor het examen bij mentor en coördinator talentontwikkeling. Leerling haalt het formulier bij decaan.	Leerling
Gedurende periode 4 klas 4	Ontwerp van het maatwerk traject	Leerling, ouders, mentor, coördinator talentontwikkeling
Minimaal een week voor de overgangsvergadering klas 4	Deadline indienen voorstel voor maatwerktraject	Leerling
In geval van doublure klas 5: Minimaal drie dagen voorafgaand aan de overgangsvergadering klas 5	Aanvraag maatwerk mbt versnellen van maximaal één centraal examenvak bij mentor en talentcoördinator Leerling haalt formulier bij decaan.	Leerling
Uiterlijk één werkdag voorgaand aan de overgangsvergadering klas 5	Deadline indienen voorstel voor maatwerktraject	Leerling en ouders bij coördinator talentontwikkeling
Overgangsvergadering klas 4 of 5	Besluit of maatwerk kan worden gestart, indien dit organisatorisch haalbaar is	Jaarlaagcoördinator, docenten, mentor – besluit ter vergadering
Voor einde schooljaar	Besluit of maatwerk organisatorisch haalbaar is	Decaan, roostermaker en jaarlaagcoördinator
Periode 1 klas 5	Uitvoering van het maatwerkprogramma	Leerling, (nieuwe) vakdocent en begeleider talentontwikkeling
Begin periode 2 klas 5	Evaluatie van de uitvoering van het maatwerk, voorstel voor eventuele aanpassingen.	Leerling, vakdocent, mentor en begeleider talentontwikkeling
Eind november	Eventueel waarschuwing dat verbetering van resultaten noodzakelijk is om maatwerk te mogen voortzetten	Coördinator talentontwikkeling
Begin periode 3 klas 5	Evaluatie van de uitvoering van het maatwerk. Besluit over continuering.	Coördinator talentontwikkeling en jaarlaagcoördinator

Periode 3/4 klas 5	Voltooien van het traject	Leerling, vakdocent en begeleider talentontwikkeling
In de week voor de meivakantie	Evaluëren kans van slagen voor het CSE en op grond daarvan aanmelden of terugtrekken voor hetbexamen	Coördinator talentontwikkeling, afdelingsleider en examensecretaris
Periode 4 klas 5	CSE	Leerling en vakdocent
Periode 4 klas 5 na CSE	Evaluatie uitvoering maatwerk, voorstel voor invulling vrijgekomen onderwijstijd in klas 6	Leerling, mentor, vakdocent en begeleider talentontwikkeling/coördinator talentontwikkeling
Klas 6	Volgens zelfde cyclus evalueren en uitvoeren maatwerktraject.	allen

Bijlage 2.

Aanvraagformulier versnelling voor het eindexamen

Naam:	leerling	Betreffend vak	vakdocent		
Ouders	moeder	Vak	docent		
	vader				
Motivatie voor versnellen					
Uitleg van de reden waarom de leerling baat heeft bij een versnelling (door leerling)					
Beoogde doelen van het maatwerk					
Beschrijving van de (ontwikkelings-)doelen die bereikt moeten worden met het maatwerk (door leerling ondersteund door ouders, mentor en talent- of zorgcoördinator)					
Begeleiding bij het traject					
Beschrijving van de organisatie van ondersteuning bij het traject (wie houdt zicht op het traject en welke ondersteuning is er nodig) (door leerling, ondersteund door ouders, mentor en talent- of zorgcoördinator)					
Leerling en ouders zijn op de hoogte van de risico's die verbonden zijn aan versneld examen doen in één of meerdere vakken?					
Ja / Nee					
Instemming van ouders	Instemming van mentor	Instemming van vakdocent	Instemming talent-/ondersteuningscoördinator	Instemming rooster-maker	Instemming decaan
Handtekening	Paraaf	Paraaf	Paraaf	Paraaf	Paraaf
Bijlagen:					
1. PTA versneld traject					
2. Planning van lestijd					
Ondertekening					
Leerling:			Jaarlaagcoördinator:		